

Státní úřad inspekce práce brání práva zahraničních zaměstnanců

Samozřejmou součástí trhu práce v ČR tvoří rovněž zaměstnávání cizích státních příslušníků. Tento prvek s sebou přináší vedle pozitivních také určité negativní jevy, jako jsou například podezření na nerovné či nekorektní zacházení zaměstnavatelů a zprostředkovatelů práce s cizinci. Příkladem z poslední doby může být kauza prošetřování pracovních podmínek polských dělníků pracujících v automobilce Škoda prostřednictvím agentury práce, jíž se zabýval také veřejný ochránce práv.

Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj (dále jen „oblastní inspektorát práce“) provedl dne 25. 10. 2007 kontrolu dodržování pracovněprávních předpisů u agentury práce ZETKA. AUTO, s. r. o., která je zaměstnavatelem polských dělníků, jimž zprostředkovala práci u firmy ŠKODA AUTO, a. s. Na základě výsledků této kontroly oblastní inspektorát práce zahájil správní řízení s kontrolovanou osobou ZETKA. AUTO, s. r. o.

V rámci tohoto správního řízení oblastní inspektorát práce pro zjištěná porušení vydal dne 3. 1. 2008 rozhodnutí formou příkazu, kterým byla uvedené kontrolované osobě uložena pokuta ve výši 500.000,- Kč za správní delikt na úseku odměňování zaměstnanců. Toto rozhodnutí o uložení pokuty nabylo právní moci dnem 16. 1. 2008.

Zkušenosti orgánů inspekce práce z kontrolní činnosti však ukazují také na skutečnost, že v řadě případů nejsou předmětem stížností na podmínky cizinců zaměstnaných v ČR záležitosti z oblasti pracovního práva a oblasti bezpečnosti práce, ale spíše záležitosti týkající se občanského života a společnosti. Patří sem kupř. bytové a sociální podmínky zahraničních zaměstnanců, otázky obtížné dopravy do zaměstnání nebo problematické sociální vazby mimo pracoviště. Vzhledem k tomu, že takové stížnosti však nelze považovat za pracovní podmínky spadající pod ochranu pracovněprávních předpisů, nelze je tudíž také kontrolovat a řešit prostřednictvím Státního úřadu inspekce práce a jednotlivých oblastních inspektorátů práce, neboť se jedná o občanskoprávní vztahy.

Pokud inspektoři inspekce práce zjistí porušení pracovněprávních předpisů ze strany zaměstnavatele, pak se nedostatky zjištěné na daném pracovišti u daného zaměstnavatele většinou týkají zaměstnanců, kteří jsou občany ČR, ve stejné míře jako zaměstnanců ze zahraničí.

Co se týče cizinců, kteří v ČR pracují nelegálně, existuje řada podkladů o tom, že jejich podmínky jsou často mnohem horší než podmínky zaměstnanců ve standardním pracovním poměru. To je však ovlivněno především nezákonnou podstatou jejich zaměstnání, kterou je nutno řešit prioritně.

Na problematiku kontrol dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání cizinců a při zaměstnávání fyzických osob agenturami práce se Státní úřad inspekce práce soustředil také v rámci plnění hlavních úkolů stanovených pro kontrolní činnost v loňském roce.

Mgr. Ivona Foltisová
kancelář generálního inspektora